

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

I. Capitalis sententia contra Scotiae reginam publicatur, & exsequutioni
demandatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Sed ad Tragedia huius Catastrophen veniamus, in qua regalis illius magnanimitas & constantia multo clarius elucebit.

*Ille quidem tanquam celsis radicibus arbor
Nixa, gerens mulier pectusque animunq; virilem,
Omnes excepit constanti mentis labores:
Queque viri exhorrent, alacris, nil terra vultus,
Nil animo, subijct, similis læta, atque renidens.
At vos Francigenæ, Maria diademate sacro
Quis caput ornatum, sceptro duplicique decoram
Vulstis dextram hæc oculis tam tristia, sicis
Aspicitis, toto nunquam spectacula Mūdo
Visa? Quin, ut par est, generosas concipite iras,
Et tantum prohibete nefas.*

DE SENTENTIÆ CONTRA MARIAM
Reginam lætæ exsequutione; Bellicuriij legato-
ne approfatione; incredibili Mariz
constantia, morte & sepultura.

CAPUT DECIMUMNONUM.

ARGUMENTVM.

- I. Capitalis sententia contra Scotia reginam publica-
tur, & exsequutioni demandatur.
- II. Bellicurius Gallorum regis in Angliam Legatus
ut exsequutionem lætæ sententiæ impediret, quæ
tres menses ipsius respectu dilata fuit.
- III. Quid Scotia regina mortis sententiam indicantibus
responderit.
- IV. Tentatur ut à Catholica deficiat religione. Ante
mortem Pij V. Papa permissu, Eucharistiam ex
suis ipsa manibus sumit.
- V. Quanta constantia supplicium adierit: eiusque ex-
trema verba.
- VI. Magna gloria martyrium pro Catholica religio-
ne consummat, animamque Deo reddit.

Quemadmodum venti inconstantes, & modo remissi modo vehementes, nautis ac nauigantibus multo plus negotij ac periculi faciunt quam magna aliqua tempestas, quæ continuo flatu atq; impulsu nauim breui ad portum optatum propellit: sic longa illa viginti annorum captiuitas Mariæ reginæ multo plus molestiarum attulit, quam violenta mors, cuius beneficio portum salutis breui momento assequuta est. O miræ rerum mutationem! Id ipsum quod omnium malorum caput existimatur, in summam optimæ

reginæ felicitatē vertit! Videte perversi homines, quid vestri effecerint conatus. En illam ipsam quam vos ad abyssum vsque deprimere cogitastis, in summo gloriæ ac felicitatis fastigio collocatam. Ut merito dies hic quem ex omnibus vos acerbissimum ei fuisse putatis, lætissimus ac faustissimus ei fuisse censendus sit. Tum enim demum viuere illa, tum immortalis esse cœpit, quum per mortem hanc temporalem non vita solum ipsius, sed honor etiam atque dignitas omnino extincta credebatur. Quare triumphali hoc curru inuictam contemplerur ac sequamur, & in credibilem eius virtutem ac constantium admiremur, qua quanto magis deprimebatur, tanto magis exurgebat.

*nam quid formosius vquam
Gallia vidisti, quam quum tenera illa puella,
Bina manu gestans regali sceptrâ decore,
Permultis blando liquidum aera & athera vultu
Me miserum: quoniam tantus decor ille recessit?
Aspice pullato luctum testantia amictu
Omnia, post gladio quam pulcra & candida ceruix
Illa abscissa fuit, sacet & sine nomine corpus.*

Sed ut ad institutum reuertamur, Vix Commissarij, de quibus supra, Londinum reuersi, Elisabethæ quæ à Maria regina vel ipsi audiuerant, vel in causâ eius compererant, exposuerunt, quum statim in aula fama percrebuit, Mariam reginam capitis esse damnatam: quod factum fuerat etiam antequam illi Fodringhamum fuissent ablegati. Quæ quidem sententia IV. Decembris Anno MDLXXXVI. Richemundæ promulgata fuit: in qua Elisabetha, fatetur, Mariam se in fidem & patrocinium suscepisse: & sic perfidiam ipsa suam testatur & damnat. Non multo post Elisabetha nonnullis Angliæ proceribus mandauit, ut sententiam illam exlequerentur: quod mandatum huc apponendum esse duxi, ut liqueret (quod hæcenus præfractæ negant hæretici) ad Mariæ damnationem nihil magis valuisse quam religionis respectum. Sic ergo habet.

Elisabetha, per Dei gratiam, Angliæ, Franciæ & Hiberniæ regina, Fidei Defensatrix, Fidelibus nostris dilectis & cognatis; Georgio Comiti Sarisburiensi, magno Angliæ Marescallo, Henrico Comiti Cantij, Henrico Comiti Derbieni, Georgio Cumbriæ Comiti, Henrico Comiti Pembrochæ, Salutem. Visa sententia à Nobis & Consiliarijs nostris, Nobilibus & Iudicibus contra

Bb 2

Mariam

Mariam quondam Scotiae reginam Iacobi V. Scotiae quondam regis filiam ac haereditariam, quae communiter Scotiae Regina appellatur, Francorum regis viduam, laza & ab omnibus nostri regni Statibus in nuper habito Parlamento non conclusa solum, sed post maturam etiam deliberationem tamquam iusta & legitima, confirmata: visis etiam assiduis subditorum nostrorum precibus, rogantium Nos ac sollicitantium, ut non modo ad publicationem, sed etiam executionem eiusdem sententiae contra personam praedictae Mariae procedamus, quum in longiori eius detentione certo & evidenter non vita solum nostra, sed & ipsi subditi, eorumque posteritatem, atque adeo publicus regni status, tam quoad Evangelium & veram Christianam religionem, quam quoad pacem ac tranquillitatem, periclitentur: post multas dilaciones tandem dictam illam sententiam promulgari iussimus, haecenus vero ab eius executione dandis mandatis abstinuimus, licet interea à Parlamenti nostri Statibus quotidie moneremur, omnes nostros subditos tam ex Nobilitate quam alijs Ordinibus, pro ea qua vitam nostram, & qui ex ea dependet, felicem huius regni statum complectuntur cura, nihil magis petere atque desiderare, quam ut praedicta sententia executioni mandetur. Quamvis autem assiduae illae flagitationes, preces & consilia cum naturali nostra inclinatione & benignitate vehementer pugnarent: tamen visis tandem tam ipsorum precibus, ad vitae nostrae securitatem solummodo spectantibus, quam publici ac privati in regno nostro status respectu, consensimus ut Iustitiae cursus ultra non inhiberetur. Eoque vobis, tamquam nobilissimis & praecipuis regni nostri membris mandamus, ut visis hisquam primum Eodringhamum vos conferatis, & praesentibus Amia Pauleto arcis praefecto alijsque regni nostri Officiarijs saepedictam illam sententiam quo vobis videbitur loco tempore ac modo, in persona dictae Mariae executioni mandetis: non obstantibus quibuscumque legibus aut contrarijs iussionibus, &c. Gernouici I. Februarij, regni nostri anno xxix.

II. Mandatum hoc tertio mense post sententiae publicationem editum fuit. (c) Interea vero Henricus III. Galliae rex, ut rebus paene desperatis remedium aliquod afferret, Pomponium Bellieurium, ad Cancellariatum dignitatem merito post euectum, ad Elisaberham misit: qui vixit Lon-

dinum appulsus, summam statim haereticorum iniquitatem & acerbissimum in Mariam odium expertus est. Ut enim ab Elisabetae aditu & colloquio eum excluderent, famam spargi curarunt, Lutetiae vnde Legatus venerat, contagiosam luem vehementer grassari, atque ea Legati ministros esse infectos. Quam difficultatem quum patientia ille vicisset, Elisabetae quae in mandatis à rege habebat, non singulari modo facundia, sed mira etiam libertate exposuit: Regem suum Mariae, tam propinqua cognatione sibi deivinctae, utpote quae fratrem regis natu maiorem in matrimonio habuerit, & Franciae regina consecrata: ac coronata fuerit, causa ac praesenti fortuna vehementer affici; nec quidquam ei molestius posse contingere, quam si sacri illi Gallicorum liliorum flores, quibus Mariae caput paullo ante splenduerat, in aliena terra marcescere ac conculcari videantur. Quod si antiqui inter Galliam & Angliam federis respectus ab hoc tristi & cum omni ratione pugnante proposito auocare eam non possit; illud saltem consideraret, rem fore non novi modo & inter Reges ac Principes haecenus inusitata, verum etiam ad omnem posteritatem detestabilis exempli. Principis manum non decere fulmen (vix quidam pernicioso errore quo metuerentur, pingi voluerint) sed clementiam potius & benignitatem: qua sacro sanctae leges non modo non violentur, verum etiam conferuntur. Rem esse ferè inauditam, à quocumque rege aut reginam supremam aliquam Principem, in quem nullum illi ius sit, capitis supplicio condemnari atque affici: si qui vero id fecerint, eos aeterna apud omnem posteritatem infamia laborare. Regi aut Principi in neminem quam subditos ius esse. Supremos Principes non nisi à supremo iudice posse iudicari. Hanc sententiam non modo in Mariae, sed ipsius etiam Elisabetae caput lazarum, ut pote quae dicitur, Reginam iustitiae manibus tradi posse. Plagam hanc non facile coalituram. Cogitaret secus, quanta mala Conradini supplicium inuenerit, & in primis Siculas illas vespas. Inter Mariae tamen & Conradini causam multum interesse. Hunc enim armata manu Neapolitanum regnum fuisse ingressum, ut tam vitam quam regnum Carolo Andegauensi eriperet: Mariam inermem & solam

fere, in-
(c) Bellieurius Galliae regis legatus executionem impetire nititur.